

Kapitalizem gladi proletarijata pot v socialistično družbo.

Entered as second class matter, Dec. 6, 1907, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

"Delavci vseh dežela, združite se!"

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

THIS PAPER IS DEVOTED TO THE INTERESTS OF THE WORKING CLASS.

Naročnina:
Amerika \$1.50 celo leto, 75c pol leta.
Evropa \$2.00 celo leto, \$1 pol leta.
Subscription Rates:
United States and Canada, \$1.50 a year, 75c half a year. Foreign countries \$2 a year, \$1 half a year.

Štev. 21. (Noj. 21)

Chicago, Ill., 4. februarja 1908.

Leto III. (Vol. III)

ŠODRUGI AGITATORJI!

Z veseljem pozdravljamo vaše napuhe! Zavedna armada proletarska narašča — in kdo bi se ne radoval.
Vendar — naše geslo je: **NAPREJ!**

BREZPOSELNOST je tu. Delavci se prezira, zanemarija odri-va od dela, meče na cesto. Treba jim je povedati, kje je vir vsega. Kdo je krivec njih brezposelnosti. Delavcem je treba podu-ka, izobrazbe. Zdej je čas, da pri-čno misliti, razrednozavedno mi-sliti. "Proletarac" med njej! Dajte jim "Proletarac". On bo storil svojo dolžnost.

VOLITVE SE BLIŽAJO! Le-tonsje leto je leto boja. Začnimo rano. Kapitalistične stranke so s svojim pogubonosnim gospodar-stvom zavzele že tako daleč, da bi vsak delavec storil največje iz-đajstvo, ko bi ponovno glasoval za republikanec ali demokrata. Naš bodoči predsednik mora biti socialist! Ampak mnogo je delav-cev, ki se še ne zavedajo tega; ne vedo, da je treba odpraviti republikansko in demokratično vlado, ako hoče priti medzni su-žnji do svojih pravic. Zato jim je treba dati socialističnega čtiva. Dajte jim "Proletarac"!

Naj gre "Proletarac" od roke do roke! Vsak slovenski delavec ga mora čitati. Kdor ga ne čita in si ga naročil, ta bo tudi socia-list in če ima volilno pravico, volil bo socialistično; o tem smo uverjeni.

TOREJ!
VSAK SODRUG BODI AGI-TATOR!
NAPREJ!!!

Delavce, premišljaj, premis-šljaj, premišljaj!

Kaj je že dobrega storila repu-likanska stranka delavstvu? "Bog ve."

Socialistična stranka je edina politična stranka, ki boče pribli-žala delavcu pravo svobodo.

Vsak dan gonite stroje in dela-či z njimi, a nikomur ne pride na misel, kako posedi vati stroje in imeti koristi od svojega dela.

Kaj je storiti bankirju, ako propada vsled krize? — Zateče naj se k zvezim blagajni; tam so mu milijoni na razpolago. Kaj je storiti delavcu, ki je vsled kri-ze brez dela in v pomanjkanju? "Bog ve."

Kristof Kolumb je našel deželo; George Washington jo je osvobodil; Abraham Lincoln jo je združil in John D. Rockefeller je — priznal laž v deželi, ne s pe-ctrolem, temveč s svojo fam z-lo kapitalistično vlado. Kapital-izem je danes v svitli luči in proletarijat gre lahko na delo.

V zvezinem senatu je celih 50 odstotkov takih članov, ki so dra-žjo plačali gljzdati tisel: senator. Poslala jih ni tam zaupnost ljud-stva, temveč denar. Kdo se naj-štem se čudi kongresmanu iz Minnesota, Adam Bede-ju, ki je rekel, da kongresman ali senator brez (!) svilenega klobuka se ne sme prikazati v zbornici ali sena-ty. Bogati lopovi, ki izdajo po dvesto tisoč dolarjev (senator Guggenheim) za svojo izvolitev, morajo seveda imeti tudi svilnat klobuke. Kako bi se pač druga-če ločili od nas, navadnih "ne-željnih državljanov"? Živela vlada svilnatih klobukov!

Nad 16.000 oseb je moralo oditi z pred Grand Central palače v New Yorku, kjer ni moglo dobiti prostora, ko je imel Haywood javni shod. Ko je na nekaj dni prej imel tajnik Taft svoj shod v istem mestu, bilo je na stotine praznih sedežev v dvorani, tako da ni bilo treba nikomur stoji po-čakati, ko je rešil Taft vprašanje kaj naj stori delavec, kateri je brez dela in v pomanjkanju? — Jasen dokaz, da ljudstvo bolj lju-bi moža, kterega je nazval gen-eralom v Washingtonu "neželjni-tem državljanov", kakor pa tre-bnostja Tafta, ki je na prej o-menjeno vprašanje odgovoril s "Bog ve."

"Bog ve", rokel je Taft, ko se ga je vprašalo, kam se naj obrne delavec, ki je v revščini in brez dela.

Vlada ima ob času krize mili-tonsje dolarjev za bankirje, — a za delavce ima pa poljaški kol-čič.

Reveži množijo bogastvo boga-tnim, med tem ko storijsa boga-tni reveži še bolj revno. Pos-tavni rop!

Kaj je sv. boda ameriškega de-lavca? Ameriški delavec je v toliko svoboden, da sme svobod-no prositi delodajalca za delo in za-čet svobodno oditi do drugega kosa, ako ga prvi požene. Na-čelje sme delavce svobodno stra-đati, prezebat in — poginuti vs-led boče, ko nima dela in zisluč-ka. Ameriški delavec je pod da-kušnjo kapitalistične vlade svo-boden le tačrat, kadar je — m-rtev. Živela taka svoboda!

Časopis "The Denver Times" prinosa vest, da je predsednik Ro-osevelt izgrabil \$56.000, ktere je mel naložene pri Knickerbocker Trust Co. v New Yorku, ki je ne-čavno propadla. Ko je prišel glas v Belo hišo, da erka ta finančni zavod, ukazal je Ro-sevelt takoj zveznemu blagajniku Cortelyou-u, da more na pomoč finančnim spekulantom. Kako je potem z-vezina vlada sipala milijone, da vz-odi propadla kapitaliste, to že spada v zgodovino. Radovedni smo le, kako bi bil pogledal Ro-osevelt, ko bi mu bil Cortelyou na vprašanje: kaj je storiti s pre-đajajočimi bankirji? — odgov-ri: "Bog ve."

Ako prodaja mezdni sužnji svo-je delavne m. in vleče zisluček, tedaj mora biti točno ob času, ko tudi parna pišal, pri delu in ne-čati ne sme poprej, dokler se sp-je ne oglasi pišal. Ako zamudi re-čimo eno uro ali dve, podaj mu je zasluchek prikrajšan. Drugače pa je s kapitalisti, ki s posestni-ki tvornice, stroja in meznega su-žnja. Kapitalist se ne briga za tuljenje fabrike pišali; on lahko obleži v mehki postelji, do-čler se mu poljubi, a profit in dividende vleče veseno. Kapital-ist lahko ne pogleda tvor-nice cel dan, mes e ali celo leto, svoj profit ima veseno. On gre lahko z avtomobilom od Atlanti-ka do Pacifika, gre čez Ocean v Evropo, toda profit ima vendar-že. Če lažje v j. tnušnje, v no-čnico, naj ga gonijo po sodiških in blažnjeh očelga sveta — svoj krivični delež v profitu vleče zni-čaj, dokler ima mezdne sužnje v svoji tvornici. In zakaj tako de-ja kapitalist? Zato ker se delav-ci še ne zavedajo, da morajo tvor-nice, stroji in druga produktiv-na sredstva biti v njihovih rokah, ne pa v rokah kapitalistov, ki vse svoje življenje prednarjajo na stroške mezdnih sužnjev.

Newyorški "Glas Naroda" se je grodno spozabil, ko je v svoji pre-đadnji sobotni številki pisal, da se Hrvatje "jeden najbolj in-ferijornih narodov" in da "k-je se dogodi med Slovanci kak zločin, so Hrvatje gotovo pol-g." Mi-likar ne maramo delati štafaže "Narodnem Listu", kajti "Nar-od" je v službi kapitalizma, ka-ko je "Glas N.", vendar pa ob-sojamo to pisanje iz stališča, na kterem stojimo kot socialisti. Kako naj se družji slovenski de-lavci s hrvatskim, ako mu pa po-ve "Glas Naroda", da s Hrvatje sami zločinci. In koliko sloven-skih delavcev je še zaijubljenih v "Glas Naroda"? Na ta način se neti narodnostna mržnja in so-čarstvo med slovenskimi in hr-vatskimi delavci v Ameriki, ki si morejo kot po krvi in jeziku naj-žorodnejši, stati najbližje v borbi za svoje delavske pravice. Ako se med Hrvatji dobe zločinci, ali je zaradi tega vse hrvatski narod inferijorn, najgorji in zločinski? Narod ni inferijorn, gospoda, amp-ak vzgoja je inferijorna; sistem vzgoje, ki pročišča zločince, ta je inferijorn! In to ne velja sa-mo za hrvatski narod, temveč za vse narode, kajti pri vsakem na-rodu so najdejo slodinci — črtve zločinačnega sistema.

PORTUGALSKI KRALJ IN KRONPRINC UMORJENA.

V soboto 1. feb. okoli pola šeste ure popoldne so portugalski re-voucionarji v Lisaboni, glavnem mestu Portugalske, usmrtili kra-lja Karola in njegovega sina kron-princea Louisa ter ranili mlajše-ga sina princea Manuela. Kralj, kraljica in oba princesa so se vra-čali v kočiji iz Villavieosa v glav-no mesto. Ko je dospela kočija na vogel ulice Trado de Commerce in Rua de Arsenal, skočili so aten-tatorji kot blisk proti kočiji in pi-čeli streljati s karabinerji. Pr-va krogelja je zadela kralja, ki je takoj obležal vznak, druga je za-vela kronprinca, kteri se je tudi zvrnil čez svojega očeta. Oba sta bila zadeta smrtno v prsa in gla-vo, vsak s tremi krogeljmi. Dve krogelji sta zadeli tudi princea Ma-nuela, toda ranili sta ga le lahko na rami in komolec. Med strelja-anjem je skočila kraljica kviško in-hotela s svojim životom zašči-iti kronprinca, toda bilo je pre-šeno. Kraljica je ostala neranja-va. Napad je bil menda namen-čen le kralju in kronprinca, vsled tega se s atentarji oginili kra-ljica.

Odelek kraljeve straže, ki je šel tik za kočijo, ni vedel v prvem trenutku kaj storiti. Šele ko so revolucionarji izvršili svoje delo, prišli so streljati stražniki in us-merili tri napadatelje, enega so v-jele živoga, toda ta se je par ur po-nejše usmrtil sam v ječi. Koliko je bilo vseh napadalec, o tem prvo poročilo ne ve povedati.

Kralja in kronprinca so takoj peljali v bližnji Marine Arsenal in tam sta umrla v par minutah. Takoj po usmrtenju kralja Karola in prestolonaslednika za-velala je revoluciojski vihar v Li-saboni, ki se širi kot plamen po vsej Portugalski. Rev. lueionar-je stranke stopajo na površje in zahtevajo republiko.

KONVENCIJA U. M. W. OF A.

Mitchell nasprotuje združitvi or-ganizacij U. M. W. of A. in W. F. of M.

Na konvenciji U. M. W. of A. (Združenih ameriških premogar-jev) v Indianapolisu se je pred-čadnji ponedeljek pretresalo o združitvi dveh največjih rudar-skih organizacij v Združenih de-želah, United Mine Workers of America in Western Federation of Miners. Wm. D. Haywood je imel isti dan pred delegati daljši govor, v kterem je jasno dokazal, kako velik napredek bi bil, če se združita te dve uniji.

John Mitchell je odgovarjal. Njemu ne ugraja povsem ta akci-ja. Sicer sta si uniji — dejal je Mitchell — od nekdanj simpatični, kakor mož in žena v družinskem življenju, vendar se pa na ov-šem ne strinja s Haywoodom. On hoče da imajo premogarji od zapadnih rudarjev toliko koristi, kolikor bi jih imeli le-ti od prvih od te združitve. Ako zastražjajo bakro- srebro- in zlatokopi, ne tr-pi dežela toliko, kakor če zastraž-ka-jo premogarji. V sled tega bi bilo treba treznega dela, predno se to vresniči. On bi bil za sim-patični štrajk, to je, da bi vsledu-čaj štrajka eno unije priskočila na potrebno pomoč s štrajkom dru-ga unija. Nikakor pa ni za to, da bi se o tem razpravljalo na konvenciji. Za to ni — časa. Slednjič je omenil Mitchell, da se naj izbere poseben odbor, kteri se naj bavi s to zadevo.

Na predlog delegata Jonesa je konvencija zahvalila Haywood-u za njegov govor.

OSEBNE VESTI.

Minoli torek, 28. t. m. se je v naši sredi potvil sodrug Frank Mladič z g.č. Ano Košnik. Dru-ž. dan, 29. t. m. se je pa poročil sodrug John Kržanič z g.č. Ano Bestič.

Javni shod brezposelnih hr-vatskih delavcev v nedeljo 9. feb. predpolno v Narodni dvorani, 587 So. Centre Avenue. Slovenski brezposleci, pridite tu-di!!!

DR. REITMAN PROST.

"Kozak" Shippy blamiran do mozga.

Dr. Ben Reitman, kteri je 23. jan. vodil parado brezposlecev, bil napaden in aretiran od chi-kaških policajev, je bil zadnji to-rek od porotnikov v Harrison st. sodišču oproščen. Sednik Sad-ler je podučil porotnike, da naj obtožena oproste, kajti Shippy-eva obtožba o "zaroti in hujska-čja k izgredom" je bila brez vsa-kega temelja. Ustava Združenih držav dovoljuje posest mirno shajanje in korakanje, a Reit-manu se ni moglo dokazati, da bi hujskal k izgredom. Poslušalci, kterih je bila polna dvorana so ob izreku porotnikov priredili Reitmanu burno ovacijo.

Policijski šef Shippy in ostala kozaska banda v Chicagu se sil-no jezi nad izidom te kratke, a značilne pravde. Mastni tožitelj Seligman je vložil prošnjo za dru-žo obravnavo, kar je pa presene-tilo vse treznomisleče (Chikažane, kajti slišati se ni bilo, da bi se obtožena prosekutirano dvakrat za eno in isto obdolžitev. Kaj ta-kega so zmogli storiti le chiškaški vladni — anarhisti. Prošnja za ponovno obravnavo še ni resena.

Ker Shippy ni doživel veselja, da bi šel Reitman v prisilno de-lavnico, začel je strasiti jezo nad drugimi socialističnimi agitatorji v mestu. Aretirani je ukazal pet agitatorjev, ki so raznašli okrož-nee, ktere so klicale brezposlece na Lake Front k paradi. Med t-imi sta tudi dva Rusi, do kterih imajo chiškaški kozaki posebno pi-ko. Policaji so se baje izrazili, da "svoboda javnega shajanja je samo za (!) Americane, ne pa za izomceve" in da "proti Rusom v Ameriki je treba nastopiti prav po (!) rusko."

Roosevelt se boji.

Predsednik Roosevelt menda računa s selvanjem delavskim po-bojšem. Boji se odprti revoluc-iji in zato svati kongres v posebni poslanosti, da se naj bolj ozira na postavne odredbe v prid delav-stva. Roosevelt svojeje kongre-ssu, da naj preloži svoje sedanje razprave in takoj prične delati na to, da zboljša sedanjí mučni delavski položaj. Zlasti se ogre-va Roosevelt za delavski odškod-niški zakon, ki govori, da ima vsak telesno poškodovan delavec pravico direktno zahtevati od-škodnino od delodajalcev. Pred-log ali bil za ta zakon je bil ne-čavno ovržen po najvišjem zvezi-nem sodišču kot protustaven. Roosevelt zdaj pravi, da se naj izdela v tem smislu drug odškod-niški zakon, ki bode soglašal z-ustavo. Veliko lepih očetovskih nasvetov ima Roosevelt v svoji poslanosti, ki pa stoji v okviru: storiti kaj zoper brezposelnost, če na, je vlada v nevarnosti.

Milvuanski kapitalist pravi: "K vragu z delavci!"

Kapitalisti v Milwaukee, Wis., so zopet ponovili tiransko gonjo proti ondotnim socialistom. Pr-avijo, da so socialisti zakrivilí — krizo. Kdo se ne smeji! Nek bo-žati delodajalce je te dni odsvolil-enga svojih vslužbencev z bese-đami: "Good-by! Pojdi k Victor Bergerju (socialistični organizat-ori), naj ti on da delo. On je tako dolgo agitiral, organiziral in zahteval večjo plačo, da smo do-bili paniko in krizo."

Nek drugi milvuanski milijonar se je pa izrazil tako-le: "Niti ma-lo ne "kiekam" zoper sedanjí po-ložaj. To je dobro za (!) delav-ce. Moje največje veselje je iti sedaj v mojo tvornico. Poprej so delali zanikrno, ubijali čas — a sedaj, ko me zagledajo, delajo, da vse (!) enija od njih — ker se boje, da jih odsvolim. Ko smo odprli tvornico 1. jan., bilo je tam tisoč delavcev, ki so jokali za delo — — — K vragu z delavci! (To h—with the work-ingmen!) Ako si niso mogli v do-brisih (!) časih toliko pripraviti,

da bi zdaj lahko živeli, ko so brez dela, naj le trpijo posledice. Naj pridejo izgredi! Ako dobimo iz-grede, zadel bom puško na ramo, kakor sem l. 1886, in z veseljem pomagal, da jih pogazimo doli."

Kaj si mislite? Zaslužil li še kaj respekta taka zverina v človeški kočji? Vi, ki pravite, da se kapita-listi in delavce lahko "pogliha-ti", kaj si mislite o tem? Ali vam tudi te tiranske besede ne morejo odpreti oči?

Od blizo in daleč

Milijonar Harry K. Thaw, morilec arhitekta Stanford Whit-teja, je bil minolo soboto v porot-ni obravnavi v New Yorku — oproščen. Porotniki so se izrekli na podlagi "dokazov", da Thaw ni kriv (!) umora, kajti bil je "blazen" v onem trenutku, ko je ustrelil Whiteja. V sled tega ga pošljejo sedaj — naravno samo za nekaj časa — v zavod za umohol-ne, živijo! Morilec, kterega je vi-delo na stotine ljudi, ki je ustrelil ljubeka svoje žene, — ni kriv umora! In zakaj? Thaw je ven-dar milijonar in njegova prva o-bravnava, pri kteri se se porotni-ki nezdinili, ga je stala \$225.000. Koliko ga je stala ta obrav-navna, se še ne ve. Nedvomno je potrebil Thaw za obe obravnavi pol milijona dolarjev. In to pove vse. Človek, ki plača pol milijona dolarjev, lahko strelja, ubija in mori kolikor mu draga — porot-niki ga le spoznajo nedolžnim. Z zlatom obložen osel prekorači tudi najvišji zid. Ko bi bil Thaw izvršil umor kot navaden dela-vec s par delarji v lepu, že dav-no bi bil čepel na električnem stolcu. O ameriška justica, pojdi se solit!!!

V osrednjej Aziji grozi pla-men revolucije. Tlačni indijski rodovi, prepričani z duhom sv. bo-če, bodo poskusili otresti se ev-ropskega tiranstva. Tristo miljo-nov Indijcev je v tem gibanju.

Angleška kralja Edvarda je presenetil zadnji četrtak smel nastop angleških agitatorje za žensko volilno pravico. Ko se je vrazil iz parlamenta v Bucking-ham palačo, skočile so k njegovi kočiji tri ženske, noseče velik na-pis: "Voljno pravo ženskam!" in demonstrativno ponovljale isto zahtevno. Kraljeva straža je hkrati pograbilna pogumno ženo in jih vstaknila v zapor.

Denarni darovi Rockefeller-ja za čikaško univerzo znašajo 23.000.000 dolarjev. Ta je za la-žakovo znanost res krasna najo-žnina. Za to tudi nosi lepe obro-sti Poslušni narodni ekonom na ti univerzi odobravajo današnji ro-parski gospodarski sistem, nara-voševci pa prerokujejo "boj za obstanek", ki je neobhodno po-treben za dobrobit človeštva, ker v njem močnejši zmagoje, slabej-ši pa poginejo, radi česar se rasa razvija dobro in oplemenjuje. Sve-ve smatrajo ti naravošloveci bi-gatine za močnejše, siromake pa za slabejše. To govori odločno!

JETNIŠKI IZDELKI ZA — ZVE-ZINO ARMADO.

"Chicago Daily Socialist" pri-ša v svoji sobotni izdaji sen-začno vest, da je William H. Taft, tajnik zvezine armade in pričakovani kandidat za bodo-čega predsednika, naročil v jetni-šnicah izdelano blago za armado in panamski kanal. Vest se glasi, da je naročil Taft več tonov vija-kov, lopat in drugega orodja v državi jetnišnici, v Columbusu, O., in razposlal na razne vojske-je postaje ter v Panamo delavcem pri panamskem prekopu. Izdelki in zaboji, v kterih se je razposl-ja-lo orodje, nosijo ponarejena ime-na tvrdk, kterih nikjer ni. Tako na primer nosijo zaboji imena "Philadelphia Norway Bolt Ma-nufacturing Co." Toda mestni di-rectory v Philadelphiji nima ne imena niti ne naslava take družbe. Zakon v državi Ohio ostro pre-poveduje prsto delo v jetnišnici; delati morajo samo kazenjci, ni-čude drugi. Kontraktorji v službi vlade so pa vevno pošiljali svoje vslužbence v jetnišnico, kteri so spravljali v zaboje jetniške izde-

ke in jih odvažali. Kako so prišli notri in kdo jim je dal prost vstop to je še skrivnost. Naj bo kakor hoče, dokaz je le tu, da so kršili zakon kontraktorji, uradni-ki kaznilnice in še zvezina vlada povrh.

Organiziranemu amerškemu delavstvu se še sanjalo ni kako ga je goljufala zvezina vlada s tem da je odjemala potrebno blago za armado v jetnišnicah, prisiljeno izdelano od kazajencev, ki je bi-lo naravno bolj po ceni. Kam bo-mo še pršiti!

Delavsko gibanje

Odpušcanje delavcev.
— Iz Carbondale, Ill., poro-čajo, da nameravajo posestniki premogovih rovov v osrednjem in južnem Illinoisu prenehati s delom dokler se ne izboljša gospo-darski položaj. Koliko je na tem rosnice, zvedelo se bo v kratkem.

— Union Pacific železnica je odsvolila 8000 vslužbencev.
— The Stadenbacker Bros. Car-riage Works v South Bend, Ind., kjer je prej delalo 5000 mož, poš-lje zdaj samo z 275 delavci. Nad štiri tisoč mož je brez dela. Nekaj jih dela po par ur na dan.
— American Lead Pencil Works v Springfieldu, Mo., je odpustila 500 delavcev. Te delavnice so po-opolnoma zaprte. V istem mestu se nahajajo nad tisoč brezposlecev.

— 200 mož je odpuščenih v de-lavniah Reading železnice v Rea-dingu, Pa.
— V Pottsville, Pa., so v Schu-rykili Slavenov valjalnici jekla odpustili 100 delavcev.
— V Peru, Ind., je 700 mož brez dela. Kolikor jih dela v tvr-nicah, delajo vsi s prikrajšanim časom.
— V Kentucky-u po vsem seve-roiztočnem delu države pošivajo vsi rudniki in lumber campe.
— V Omaha, Neb., je do 8000 mož brez dela.
— The Alpha Portland Cement Co. v Eastonu, Pa., je zaprla s 1. feb. sv je tri največje tvornice. Bilo 1000 mož je prizadetih.

— Tisoč delavcev je odpuščenih tudi pri American Locomotive Works v Providencu, R. I.
Znižanje plač.
— Pennsylvania železnica je znižala plačo delavcem v svojih delavniah v Forth Wayne, Ind., za 30 c.

— Baltimore & Ohio železnica je tudi znižala plačo svoji vsluž-benem za 10 odstotkov.
Brezposelnost.
— V Los Angeles, Cal., kjer je 20.000 brezposlecev, je neka do-ber tvornica družba odprla obo-vovalnico, kjer se bodeta delala kruh in juha brezposelim reve-žem. Pri prvem takem obedu je zasledilo dotične prisore nad sto brezposlecev. Strajčaji so prinesli kruh na mize, toda to so se šez par minut vrnili z juho — ni bilo kruha več. Lačni brezposleci niso mogli čakati na juho, temveč v hi-po pojedli ves suh kruh.

— V Daytonu, O., je prišla ne-ka žena v urad javnega mestnega dela in ponudila na prodaj — pik in lopate srbjeja soproga, ki leži bolan v postelji, na se je potol-čila, da vlada v bišj velika revščina. Zato bi rada prodala orodje, k-tero je rabil njen mož, da dobi kak cent za živce.

— Nemosen položaj vlada v West Seneca, N. Y. Mesto je pol-no brezposlecev, ki so po večini izomceve. Zablubi petek je okrog 500 lačnih delavcev oblegalo hišo za ubje in prosilo jodi. Štiri so vsled lakote zarudili na tla in od-peljati so jih morali v bolnico.
— Policaji v Bostonu, Mass., so dobili korožjo od chiškaških poli-cajev. Aretirali so Morrison I. Swifta, ko je govoril brezposle-cem na planem. Sednik ga je ob-šodil na \$3 kazni, toda Swift ni mo-že plačati. Vložil je priziv.
— Dva tisoč brezposelnih de-lavcev v Detroitu, Mich. je kor-akalo do župana in zahtevalo dela. Župan in mestni svet sta obljubila takojšnjo pomoč in sicer se je sklenilo dati \$2000 v svrhu popra-ville ulic, kanalov in parkov.

Proč od British Columbij!
V British Columbij, Kanada, vlada velika brezposelnost. V

Phoenixu in drugih mestih je na tisoče ljudi brez dela. Ogi-čajte se tega kraja!

CARLOS, KRALJ PORTUGAL-SKI.

Dne 2. februarja so chikaški kapitalistični dnevniki prinesli ecle strani, da je četica portugal-skih revolucionarjev ustrelila do smrti kralja Carlosa in princea Louisa in ranila infanta Manuela, ko se je kraljevska obitelj vračala iz Ville Vieosa v Lisabon.

Isti kapitalistični čusniki ki ni-šo imeli niti ene grajalne besede za umor, ki se je izvršil v premo-gokopu v zapadni Virginiji, kjer je bilo radi kapitalističnega ro-parskega sistema umorjenih 300 premozarjev, so radi kraljevske-ga umora v Portugalu, kar iz se-be.

Zveplo in ogenj blujejo na re-voucionarce, pri tem pa ne po-mislijo, da je isti Carlos navadni morilec, ki je dal podaviti na sto-tine revoluciojnarev in zapreti jih v ječe, ker so se postavim po-tom bojevali za dobro svojega na-roda.

Carlos je sejal veter, žel je vi-har. Carlos je napram svojim dr-žavljanom rabil silo in tuzri je nasilne smrti.

Vsak pameten človek obsoja vsak umor; potem naj že bodo motivi za umor politični, gospo-darski, postavni, profitažljni, cerkveno politični ali pa cestno-roparski. Umor ostane umor, o-tem se ne da razmotrivati.

Diskutirati se da le o motivih. Gotovo so cestnoroparski in pro-fitažljni motivi nižji in bolj ži-vaški kot politični ali gospodars-ki. O tem ni dvoma! Vzle temu pa kapitalistično časopisje zaga-ruja vsak umor, ki je nastal vsled dobičakeljnosti, naobratno pa obsoja vsak političen umor. Za-kaj? Kapitalistično časopisje je ponižna delka privilegiranih stan-ov — cesarjev, kraljev, knezov, papežev, škofov in kapitalistov — rodi se iz reptilskih skladih, kate-re zahtevajo privilegiranci z den-arnjem, kterega so izsesali iz produktivnih stanov.

Kapitalistično časopisje hoče po izvršenem umoru pokazati vsem civiliziranem svetu kralja Carlosa, kot skrbnega očeta za svoj narod, kojega sreje bilo hu-manitarno.

Navade kralja Carlosa pa do-kušujejo, da je bil napram živalim pravi kronani mesar, za narot svoj pa tiran po turškem in ru-skem vzoru.

Ta kronani mesar je večnih po-strelil tisoč golobov na dan. Ubo-ge živalice so imeli zaprte v kur-niških, polonah so jim peroti, da so morale poleleti naravnost v zrak, da jih je kralj tem božje postrelil. Kedar se je pa Carlos naveličal tega spota, je pa nasto-pal v svoji privatni areni blizo Lisabona pot torero, espada in piandir in klal biko.

Omega.

"PROLETAREC." LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA. IZHAJA VSAKI TOREK.

PROLETARIAN Owned and published EVERY TUESDAY, by South Slav Workmen's Publishing Company, Chicago, Ill.

ALI HOČETE DELO? Ti si brez dela. Skušaj dobiti delo. In s teboj jih je na tisoče ki se pehajo za delom.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

DELAVCI! Denar ni zgubljen. Kupite "stock" Jugoslovanske Delavske Tiskovne Družbe in postanite lastniki edinega slovenskega delavskega tednika v Ameriki.

Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba 587 So. Center Ave. Chicago, Ill.

izkoriščujočega kapitalističnega razreda ne bo več, da bi živel ob delu proletarcev. Takrat boš ti posestnik svojega dela in nihče ne bo tvoj gospodar. Dobil boš toliko mezd, kolikor boš proizvedil in za enako vrednost si boš kupil kar boš hotel.

Kako dosežeš to? Pridruži se socialistični stranki. Glasuj za socialistične kandidate v zakonodaje in oni bodo izvršili tvoje želje.

ORCHARDU IN McPARLANDU SE NE ODGOVARJA. Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

Der groesste Schuft in ganzem Land, ist und bleibt der Denunziant. Znamenita zlikovca McParland in Orchard sta hotela s podlimi ovaduhom, lažno in obrokovanjem spraviti vire vladilca W. F. of M. Haywooda, Pettibona in Moverja na vislice.

di te vrste — špijone, ovaduhe, demoneante in pinkertonce — ki izročajo delavce s svojim iskarijotkim delom vislicam in ječam, zamore pobojsati le še pasji bič. Ako sem kaj zakrivil v socialistični organizaciji, sem vsikdar pripravljen zagovarjati se na pritožbo sodruga pred razsodiščem Jugosl. soc. zveza v Ameriki — špijonom, ovaduhom in pinkertoncem v delavskih vrstah pa pljunem v obraz. Fej!

Zavertnik Jože.

DOPISI. Cumberland, Wyo. — Cenjeni urednik! Prosim Vas, preobrite teh par vrstic v našem priljubljenem "Proletarcu", ki je edini slovenski list v Ameriki, da se poteguje za pravice delavskega ljudstva.

Jaz priporočam našega "Proletarca" vsem ameriškim Slovincem. Vsaki oče bi ga moral imeti v svoji hiši in ga štiti svojim sinovom in hčeram, kajti iz "Proletarca" se lahko vsakdo nauka socialističnega duha ter pokrepi za boj proti kapitalizmu.

Bratje slovenski delavci! Glejte, kapitalizem nas tlačí že leta. Zdravimo se pod zastavo socializma in nastopimo resno proti temu sovražniku delavskega ljudstva. Ravno sedaj imamo priliko, da se postavimo v bran in zahtevamo svoje pravice, katere so nam dolžni kapitalisti in vsi ostali izkoriščevalci v službi kapitalizma. Dolgo časa smo bili njih sužnji. Delali so z nami kar so hoteli. Tlačili so nas. Vodili so nas v nevarne revo in morili nas. Koliko naših bratov premogarijev je že našlo smrt v zanamarskih premogovih rovih! Marsikteri oče žaluje za svojim sinom, marsiktera žena za svojim soprogom, marsikteri sin za svojim očetom in marsikteri dekle za svojim ljubim. Kakor nedolžna jagnjeta v klavnico, tako so pogladi te živce v smrtosone jame — smrt. In kaj si mislite, dragi bratje, kdo je kriv vsega tega? Marsikteri bo rekel, da je delavec sam povzročil razstrelbo, ker ni dobro pazil. Ampak ni tako, dragi moji. Rodki so slučajni, da si delavec sam zakrivi nesrečo; večine rudniških nesreč so krivi samo kapitalisti, posestniki rogov. Ne skrbijo za varnost in premogokopu, zanemarijo ga in nič jih ni mar če se v rovu nabirajo plini ali druge razstreljive snovi. Ali niso potem kapitalisti morilec premogarijev? Čas je torej, da se organiziramo vsi delavci pod zastavo socializma in začnemo razredni boj na celi rti. Prilika je to se nam nudi sedaj, ko je na tisoče in tisoče delavcev brez dela in mnogo njih brez jela.

Zdaj pa še nekoliko iz našega kraja. Z delom gre zelo počasi; delamo komaj od dva do tri dni v tednu. Vred tega ne svetujemo nobenemu rojaku, da bi prišel sem dela iskat. Premogorov je prenehal z delom in nič se ne ve, kdaj spet prične poslovati. Okrog stoipetdeset mož je brez dela. Mi pa, ki še delamo, služimo zelo slabo.

Končno pozdravljam vse socialiste, a tudi, dragi "Proletarce", pa želim mnogo naročnikov in dobrih plačnikov.

S socialističnim pozdravom Anton Jelovčan.

BOMBE. Tresle so se gore a rodila se je miš. Tpla jih je jeza — izvorna jeza je slavila svoje orglje od kuhinje pa do "uradniške sobe" — a rodil se je koš plev.

"Naši" so nam posvetili šest kolon. Pomislite, celih šest kolon in to v lističu, ki ima tako malo prostora — saj za dobre stvari potegnit krinko raz obraz.

Na zadnji seji "Jugosl. soc. zveze", katere so se vdeležili skoraj vsi sodrugi slovenskega socialističnega kluba, je sodr. tajnik predložil oba ovaduhna pisma vsem sodrugom v vpogled. Sodrug so stremeli, ko so spoznali inštorčno pisavo Martina Velikega, narodnega eksmučenika. Oba lista sta sedaj v arhivu Jugosl. socialistične zveze, da hoda lahko služila kasnejšim pisateljem za podatke, ki bodo pisali zgodovino slov. delavskega gibanja v Ameriki.

V spričo zapisane izjavljam se enkrat: Ako Martin Veliki in mali dragonec v "Gl. Sv." sto, krati pišata, da sem govoril milijon republikanskih govorov za en groš, ropal in ubijal ljudi na cesti, jima jaz v javnosti ne bom odgovarjal.

Denunciantom, špijonom in pinkertoncem se ne odgovarja. Take ljudi se prezira, le večjih se jih prime z dvema prstoma in pokaže javnosti, da se javnost obvaruje pred duševno kugo. Ljudi

te vrste — špijone, ovaduhe, demoneante in pinkertonce — ki izročajo delavce s svojim iskarijotkim delom vislicam in ječam, zamore pobojsati le še pasji bič.

Ako sem kaj zakrivil v socialistični organizaciji, sem vsikdar pripravljen zagovarjati se na pritožbo sodruga pred razsodiščem Jugosl. soc. zveza v Ameriki — špijonom, ovaduhom in pinkertoncem v delavskih vrstah pa pljunem v obraz. Fej!

Zavertnik Jože.

Socialno-mučeniški hlebečaji hlebečejo nekaj o propadu našega lista. Počakajte še!

SOCIALIZEM V TURCIJI. V Tiflisu izhajajoči časopis "Zemlja" prinaša zanimive podatke o socialističnem gibanju v Turčiji. Pod vplivom ruske in perzijske revolucije začeli so se zavolati tudi Turki. Verska mreža med muhamedanci in kristjani ponužuje, objavi si podajajo roke in se družijo v buni proti svojim tlačiteljem, birokratom; proti absolutizmu, Turški in armeniški delavci strnjajo svojo solidarnost. Ko je nedavno v Dianbekim izbruhnil štrajk, osvojali so si delavci svoje lastne kooperativne delavnice. Tudi med kmetstvom sledi je oprežati značilne nastaje. Starje turškega kmeta je opravil strošno, zato ni čuda če se je na trpin postavil v bran. Ko je hussak leta turške vlada uvedla novi davok, oprli so se prvobitni mesteca Kastemurji in niso hoteli plačati davka. Tem so enkratno sledili tudi drugi mesta, tako da je končala uradno Sultanova vlada prekleti ta davok. Kadur zahtevalo turški kmetov, da se ustavi iz z kerah, mora jim vlada ugoditi, kajti boji se upora. V mestu Van so se nedavno ustanovila "Turška revolucijska zveza", katere nima nobene stika z muhamedanskimi strankami temveč je po svojih načelih popolnoma socialistična. Nahajajoča se na stališčih razredne borbe ima ta zveza dolgo vrsto socialističnih štrajk, kakor na primer generalni štrajk, skrajanje davkov, zmanjšanje vplačila itd.

Nad vse vevlačne za turške narode je bil tudi shod, ki s ga imeli pred nekaj tedni delegati raznih narodov iz turške države v Parizu. Namen shoda je organ, vseh narodov in strank, ki so ezidovoljne s sedanjim absolutističnim vladanjem sultana. Shod se so vdeležili Armenci, Albanci, Arabi, Bulgari, Kurdi in Mladoturki. Posebno važnost se pripisuje vdeležbi Mladoturkov, ki zastopajo turško inteligenco. Shod je sklenil sledeči program: 1. Odstavljenoje sedanjeja sultana. 2. Radikalno spremembo vladnega sistema. 3. Vpeljavo ljn. delavca zasluzstva. Glede taktike se je sklenilo: 1. Neoboroženo opozicijo proti vladi. 2. Politični in gospodarski štrajki. 3. Odbiranje davkov. 4. Propaganda v vsiki. 5. Splošna nastaja. Shod je izdal razglas, ki poziva prebivalstvo turške države na boj vsake opozicijske skupine ima ostati avtonoma, vse pa imajo na-

stopati sporazumno in kolikor možno enotno.

Iz takih vesti je razvidno, da se je pričelo žuriti tudi v skrajno nazadnjaški in mrščini Turčiji. Tuhi turški proletarjat bo spravi del, da je le v s lidarnosti s proletarci vseh deželah možgata rešitev iz zatiranja in izmogočavanja. Socializem, ki je pridobil že vse narode brez ozira na plemo, jezik in vero za razredno borbo proti izkoriščevalcem, pridobil bude tudi Turke. In to one Turke in sultanu polkono ljudstva, ki se že stoltja na komendo svojih tiranov koljejo med seboj v imenu Krista in Muhameda. Socializem bo združil v grobu, ko zve, kako muhamedanci in kristjanski proletarci v Turčiji postajajo spoznavajo, da je vsaki boj največja blaščevina in na sultanu enako di mozga besesava muhamedanska liktor kristjani. Pa naj še delo več, da se vabizem ne ublaži v smoti savajjih slojev.

"Naši zapiski". Socialna revija. — Vsohina decembarskega zvezka: Politiški parlament. — Sivo veselo glas in avstrijsko-ogrski pogodbi. — Bjersson in Velemdtjari. — Notranja kolonizacija. — Umetniška razstava v Trstu. — Književnost.

"Naši zapiski" izhajajo enkrat na mesec v ljubljani in stanejo za celo leto 3 kroje (okoli 600 s pošiljko vred). Naslov: "Naši zapiski". Ljubljana. Krovjsko: Avstrija.

"Komunistični manifest" (Karl Marxa in Friedrich Engelsa) je izšel v sedmih časihopisih "Naprej" v Idriji.

Poleg "Naših zapiskov" izhajajo še slednji slovenski socialistični časopisi v starem domovinu: "Rdeča Prapor" (Ljubljana), "Naprej" (Idrija), "Delavski List" (Trst), "Tlačeni delavci" (Ljubljana), "International" — ljubljanski in slovenski tisk — "Trst" in "Zelenskiar" (Trst). Vsi ti časopisi se lahko naroče pri tom "Proletarcu", Chicago, Ill.

"Jaz imam dve puški." rekel je Haywood.

"Governor Gooding me je obdolžil, da sem nevaren šlovec in da nisim posestnik pri sibi. Jaz imam dve puški; tukaj sta. Ena je plačana članska karta W. F. of M. a druga je članska knjižica socialistične stranke."

Tako je rekel Haywood 27. m. v svojem govoru na javnem shodu v Indianapolisu, kjer so ga sprejeli zborovalci z navdušenimi klici in gromovitim aplavzom.

Sodrug Haywood ima prav. Članska knjižica socialistične stranke in članska karta delavske organizacije sta najbolje orožje zoper kapitalist. Sodrugji posnemajte Haywooda! Vsak zaveden delavec mora imeti enaki dve puški v svojem žepu.

Orchard prosi milosti.

Največji lopov v začetku 20. stoletja, multimilijonar Harry Orchard, išče prilike, da bi ušel kazni za svoje neštete zločine. Zadnji teden je pisal pismo svojemu prijatelju D. C. Scottu v Cripple Creek, v kterem je omenil, da on se ne brega če se njegova obravnava započeti tudi z njegovim življenjem, ampak hudo mu je, da so oni, ki so toliko (!) krivi kot on oproščeni. "Jaz sem pripravljen stopiti pred mojega stvarnika" — pravi Orchard — kajti samo življenje mora plačati svoje zločine.

Ali si kdo more misliti v črejšega hinaveca kot je Orchard?

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York. PODRUŽNICA 6104 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, O.

Oficijelno zastopništvo vseh parobrodnih družb.

Železniške listke za vse kraje v Zjed. državah in Evropi

Posilja najceneje in najhitreje denar v staro domovino, bodisi zasebnim strankam, posojilnicam ali v katerokoli svrhu.

109 GREENWICH STREET

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Fr. Sakser Co. 109 Greenwich St., New York.

Za raznovrstne tiskovine,

kakor: pismen papir in kuverte s firmo in naslovom, računске liste, vizitnice, business-karte, letake, plakate, trgovska va bilita; dalje pamflete, knjižnice, društvena pravila, udinske knjižice, vstopnice za veselice, kuverte itd. se obrnite na

"Proletarca"

587 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Narocene tiskovine izdelujemo v unijski tiskarni in sicer točno, dobro in po zmernih cenah.

Preskrbimo tudi prevode iz angleškega, nemškega itd. v slovenscino in naobratno.

Priporočamo se zlasti sodružnim socialističnim klubom in bratskim društvom pri S. N. P. J. v nabavo potrebnih tiskovin.

Sodrugji k sodrugom!

GOSTILNA, dobro in vedno prosti pijačami, unijskimi smodkami in prost prigrizkom.

Dvorane za društvene sečere, veselice itd. svatbe, zabavne

Potujoči rojaki vedno dobro doš

Priporočamo se vsem v mnogobrojen obisk

Frank Mladič

587 So. Center Ave., Chicago, Ill.

SLOVENC! POZOR!

Pišite za cenik! Slovenska naselbina in Ripley in Butler Co., Missouri, se množi

GOSPODINJE POZOR! Naiboljšie, najfirneje in ekumesto predaja po najnižji cenivenski mesar

MIHA LACKOVIC 376 W. 18. Street Chicago

M. Lackovic in Fr. Smol 378 W. 18. Street Chicago

moderno opremljena slovška trgovina z jestvinami (grocerija.)</

